

**Н.Ш.ВАЛИЕВА
Д.Р.РАЖАБОВА
Г.Ф.КЕНДЖАЕВА**

**ЧЕТ ТИЛЛАРНИ
ЎҚИТИШНИНГ
ИНТЕГРАЛЛАШГАН
КУРСИ**

Ўқув қўлланма

ISBN 978-9943-8270-0-4

9 789943 827004

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ**

**Н.Ш.ВАЛИЕВА
Д.Р.РАЖАБОВА
Г.Ф.КЕНДЖАЕВА**

**ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ЎҚИТИШНИНГ
ИНТЕГРАЛЛАШГАН КУРСИ
(ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМА)**

5111400- Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича инглиз)

**“Дурдона” нашриёти
Бухоро – 2022**

УЎК 81'243(075.8)

81.2я73

В 87

Валиева, Н.Ш.

Чет тилларни ўқитишнинг интеграллашган курси [Матн] : ўқув қўлланма / Н.Ш. Валиева, Д.Р. Ражабова, Г.Ф. Кенджаева. - Бухоро : Sadriddin Salim Buxoriy" Durdoni , 2022. –212 б.

КБК 81.2я73

Чет тилини ўрганиш жараёнлари, тамойиллари ва ёндашувлар фани талабаларни чет тили ўрганиш ва ўқитиш методлари билан таништириш ҳамда улардан амалда фойдалана олиш, тилни ўқитишда контекстга мувофиқ равишда талабаларнинг турли ёндашувлардан мосини танлаб, татбиқ эта олишларини таъминлайди. Талабалар ушбу фанни ўзлаштириш жараёнида чет тилини ўрганиш борасидаги назарияларини амалда қўллай оладилар, тил ўрганиш ва ўқитиш методлари, ёндашувлар ва усуллар ҳақида зарурий билимларни ўзлаштирадилар, чет тилини ўрганиш ҳақидаги тушунчалар, методлар ва моделларни ўз амалий тажрибаларида, яъни муҳокама, топшириқ ва муаммоли вазиятларда қўллай оладилар.

Мазкур дарслик 5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича инглиз) таълим йўналиши талабалари учун чет тилини ўрганиш жараёнлари, чет тилини ўрганишда тил ўрганувчининг хусусиятлари, тил ўрганишда когнитив ва психологик омиллар, ёш хусусиятлари, чет тилини ўқитишда хорижий тажрибалар, тил ва маданият ҳақида ҳақида умумий маълумотлар бериш орқали уларнинг касбий тайёргарлигини оширишда бекиёс ўринга эга.

Такризчилар:

М.Р. Қиличева, Бухоро давлат университети Хорижий тиллар факультети Инглиз адабиёти ва стилистика кафедраси, филология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)

М.Ҳ. Давлатова, Бухоро давлат тиббиёт институти Инглиз тили кафедраси филология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)

Ўқув қўлланма Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2022 йил 17 мартдаги 106-сонли буйруғига асосан нашр этишга рухсат берилган.

Рўйхатга олиш рақами 106-165.

ISBN 978-9943-8270-0-4

CONTENTS

MODULE 1 LANGUAGE LEARNING

1. Introduction	5
Language, Learning and Teaching	5
The good Language Learner.....	6
2. Cognitive factors in learning	17
Transfer, Interference, Overgeneralization	17
Inductive and Deductive Reasoning.....	19
Aptitude and Intelligence	20
Systematic Forgetting.....	22
3. Learning styles and strategies	36
Learning Styles	36
Learning Strategies	38
Communication Strategies	39
4. Psychological factors in language learning.....	49
Self-esteem.	50
Inhibition	51
Risk-taking.....	53
Anxiety	54
Motivation	55
Attitude	56
5. Errors and interlanguage	67
Mistakes and Errors.....	67
Identifying and describing errors	68
Sources of error	70
Fossilization.....	72
6. Age and acquisition	79
Types of comparison and contrast.....	79
Critical Period Hypothesis.....	82
Bilingualism.....	84

MODULE 2 APPROACHES TO LANGUAGE TEACHING

7. Differences between techniques, approaches, and methods in elt.....	93
8. Approaches to language teaching in practice today	101
9. Western approaches	106
The Grammar-Translation Method	106

The Direct Method	112
The Audio-Lingual Method	118
10. Approaches used in local contexts	141
Rule-based grammar teaching.....	141
Translation.....	145
Retelling	147
Phonemes in isolation.....	150
Learning texts by heart.....	151
Drilling	155
11. Issues in each of the teaching approaches	163
12. View of language and culture	167
13. Teaching and learning processes	175
14. Role of mother tongue	183
Additional activities for assessment	192
Glossary.....	200
Bibliography	209

**Н.Ш.ВАЛИЕВА
Д.Р.РАЖАБОВА
Г.Ф.КЕНДЖАЕВА**

**ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ЎҚИТИШНИНГ
ИНТЕГРАЛЛАШГАН КУРСИ
(ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМА)**

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: Sh. Qahhorov
Sahifalovchi: M. Bafoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga ruxsat etildi: 27.05.2022. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog`ozi. Bosma tobog`i 13,2. Adadi 100. Buyurtma №216.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221